

Liturgie voor de viering van zondag 17 februari 2019

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Organist: Jan de Geus

Kindernevendienst: Groep 1-5 en kindernevendienst+Plus voor Groep 6-8.

Protestantse
Kerk

Protestantse gemeente te IJsselstein

De Paaskaars brandt

Muziek vooraf: Onze organist van vanmorgen, Jan de Geus, zal **Lied 858** voorspelen en voorzingen. Daarmee kunnen we het later in de dienst des te beter zingen.

De dienstdoende ambtsdragers komen binnen

Welkom door de voorganger

AAN HET BEGIN

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel: Meinen Jesum lass ich nicht - J.G. Walther (1684-1748)

We gaan staan

Groet

Bemoediging

We zingen: Intochtslied (staande): Lied 213:1 en 5

Gebed aan het begin (staande):

*God van Jezus die arm werd,
 God van alle armen,
 wij spreken U aan
 niet uit de hoogte van onze rijkdom,
 maar uit de diepte van onze hulpbehoevendheid
 en wij vragen U:
 Ontferm U over onze welgedaanheid,
 verlos ons van onze zelfgenoegzaamheid / liefdadigheid,
 bevrijd ons tot uw gerechtigheid,
 wijs ons op elkaar aan,
 God,
 maak ons tot een weldaad voor elkaar.
 Amen.*

(Van der Zee_Zondagswoorden_p124_9)

De gemeente gaat weer zitten

We zingen: Lied 858

Smeekgebed, dat we besluiten met het zingen van: “*Heer, ontferm U!*”

Om het geluk van mensen

*Om het geluk van mensen bidden wij:
 Om het voedzame brood
 van vriendschap en vertrouwen.
 Om de schuimende beker
 van echte levensvreugde.
 Om het uit één stuk geweven kleed
 van respect en eerlijkheid.
 Om de uitgestoken hand
 van hulp en vrede.
 Om het sterke schoeisel
 van blijvende bereidwilligheid.
 Om het vruchtbare woord
 van bemoediging en medeleven.
 Om de wijd open blik
 van herkenning en erkenning.
 Om de weldadige warmte
 van het hart dat liefde geeft.
 Zo bidden en zingen we samen:*

...

(Alfred C. Bronswijk, Raketings nabij, p. 57)

We zingen het loflied: Lied 146C:1 en 7

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de opening van het Woord

*God van ruimte en vrijheid,
 God van leven en liefde,
 houd ons vast en maak ons sterk
 dat wij ons niet buigen voor machten
 die geluk beloven, maar onheil geven,
 leer ons te leven
 in vrijheid en vreugde,
 in de ruimte die uw goede woorden
 voor ons hebben uitgezet.
 Leer ons hier,
 bij de nevendienst
 en bij mensen thuis.
 Amen.*

Gesprek met de kinderen

Ik wil jullie iets laten horen: <https://www.youtube.com/watch?v=HOYWcC6S0JM>
 Wat is dat voor geluid

....

Weet je hoe zo'n beestje er uit ziet?
 Hoe maakt hij het geluid?

In de bijbel komen ook sprinkhanen voor. In het verhaal over Mozes.
 Mozes wordt de leider van het volk van Israël, en hij leidt het volk weg uit Egypte.
 Maar de farao van Egypte wil het volk niet laten gaan.
 Iedere keer zegt hij: oké, ga maar. Maar uiteindelijk mag het toch niet.

Daarom straft God Egypte.
Tien keer.

En de achtste keer is met sprinkhanen. En die sprinkhanen zullen alles opeten.
Hoe het verder gaat?
Dat maak je mee op de kindernevendienst.

We zingen met de kinderen: Lied 784

Het licht wordt door de kinderen meegenomen

Eerste Schriftlezing: Jeremia 17:5-10

Je kunt mooie dingen zeggen.
En hele pijnlijke dingen.
Je kunt zegenen,
maar ook vervloeken.
Je kunt gelukwensen uitspreken,
maar ook ongelukswensen.

In het stukje uit Jeremia kom je ze beide tegen.
Maar ook straks bij Lucas.
Bij Jeremia hoor je dat de vervloekte mens
is als een struik in de door hitte geblakerde velden.
De gezegende mens is als een boom aan waterstromen,
die niet weet wanneer de
zomerhitte komt.

Luister:

⁵Dit zegt de HEER:

Vervloekt wie op een mens vertrouwt,
wie zijn kracht ontleent aan stervelingen,
wie zich afkeert van de HEER.

⁶Hij is als een struik in een dorre vlakte,
hij merkt de komst van de regen niet op.
Hij staat in een steenwoestijn,
in een verzilt en verlaten land.

⁷**Gezegend** wie op de HEER vertrouwt,
wiens toeverlaat de HEER is.

⁸Hij is als een boom geplant aan water,
zijn wortels reiken tot in de rivier.
Hij merkt de komst van de hitte niet op,
zijn bladeren blijven altijd groen.
Tijden van droogte deren hem niet,
steeds weer draagt hij vrucht.

⁹Niets is zo onbetrouwbaar als het hart,
onverbeterlijk is het, wie zal het kennen?

¹⁰Ik, de HEER, ben het die het hart doorgrondt,
die nieren toetst,
die ieder naar zijn levenswandel beloont,
aan ieder geeft wat hij verdient.

We zingen: Lied 718:2, 3 en 4

2. Niet voor schuren,
die niet duren,
gaf Gij vruchtbaarheid,
maar opdat op aarde,
in uw goede gaarde,
niemand honger lijdt.

3. Maar wij rijken,
ach, wij blijken
hard en onverstoord.
Open onze oren,
Heer, opdat wij horen
't roepen aan de poort.

4. Wil dan geven,
dat ons leven
zelf ook vruchtbaar zij.
Laat in goede daden
't woord van uw genade
opgaan, sterk en vrij.

Tweede Schriftlezing: Lucas 6:17-26

NBV

17 Toen hij met hen de berg was afgedaald, bleef hij staan op een plaats waar het vlak was. Daar had een groot aantal van zijn leerlingen zich verzameld, evenals een menigte mensen uit heel Judea en Jeruzalem
--

en uit de kuststreek van Tyrus en Sidon. 18 Ze waren gekomen om naar hem te luisteren en zich van hun ziekten te laten genezen; ook degenen die gekweld werden door onreine geesten werden genezen, 19 en de hele menigte probeerde hem aan te raken, want er ging een kracht van hem uit die allen genas.

20 Hij richtte zijn blik op zijn leerlingen en zei: '**Gelukkig** jullie die arm zijn, want van jullie is het koninkrijk van God. 21

Gelukkig jullie die honger hebben, want je zult verzadigd worden. **Gelukkig** wie nu huilt, want je zult lachen. 22 **Gelukkig** zijn jullie wanneer de mensen jullie omwille van de Mensenzoon haten en buitensluiten en beschimpen en je naam door het slijk halen. 23 Wees verheugd als die dag komt en spring op van blijdschap, want jullie zullen rijkelijk beloond worden in de hemel. Vergeet niet dat hun voorouders de profeten op dezelfde wijze hebben behandeld.

24 Maar **wee** jullie die rijk zijn, jullie hebben je deel al gehad. 25 **Wee** jullie die nu verzadigd zijn, want je zult hongeren. **Wee** jullie die nu lachen, want je zult treuren en huilen. 26 **Wee** jullie wanneer alle mensen lovend over je spreken, want hun voorouders hebben de valse profeten op dezelfde wijze behandeld.

We zingen: Lied 534

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Veel mensen, zo niet alle mensen zoeken naar geluk en geborgenheid. Voor jezelf, je dierbaren, anderen om je heen.

In de Bijbel wordt een mooi beeld gebruikt voor het geluk van mensen: dat is het Koninkrijk van God. Als God bij je is; als je zelf goed in je vel zit en je bent samen met andere mensen – dan is het goed, gaaf. Dan is er pas echt geluk.

Uiteindelijk is dat ook een geschenk van God. Het is niet te sturen, te controleren, te beheersen, te arrangeren. Het is een geschenk dat je overkomt; dat je uit handen van God ontvangt. Toch kun je er wel iets aan doen. Je openen voor God en de woorden die Hij spreekt. Zelf iemand zijn die zich laat leiden door God. Mensen als voorbeeld nemen die dat ook doen. Zelf trouw zijn in de aandacht voor God en mensen. Oog en oor hebben voor de kleine dingen. Gevoel krijgen voor de signalen van God. Gaandeweg zul je dan heel wat gelukkig momenten mogen meemaken!

Vanmorgen hebben we een aantal heel bijzondere gelukwensen gelezen. Ze staan bij Lucas, in hoofdstuk 6. Het is een gedeelte uit een toespraak van Jezus die we ook bij Matteüs tegen komen. Er zijn verschillen.

- Bij Matteüs houdt Jezus de toespraak vanaf de berg – daarom noemen we hem bij hem de Bergrede. Bij Lucas houdt Jezus de toespraak vanaf een lager gelegen gedeelte, op een vlak stuk – vandaar dat deze toespraak de veldrede wordt genoemd.
- Bij Matteüs staat alles in de derde persoon; hier wordt heel direct in de tweede persoon gesproken. Dat wil zeggen: jij, jullie! Dat maakt dat de woorden dichterbij komen; je eerder zullen kunnen raken. Het gaat om jou en ze zij tot jou gesproken!
- Bij Matteüs kom je alleen de zaligsprekingen tegen. Bij Lucas hoor je ook de vloekspreuken. Daar klinkt ook het huiveringwekkende en heftige ‘Wee!’
- De woorden bij Lucas zijn korter, duidelijker, scherper. Zijn weergave van de toespraak van Jezus is veel compacter.

In de vertaling die ik net gebruikte klinken de woorden als gelukwensen. In de oudere vertalingen worden ze zaligsprekingen genoemd. Dat woord ‘zalig’ kennen we in onze spreektaal alleen nog maar als we het hebben over ‘een zalig mooi weer’ of ‘een zalig gevoel’. Dan gaat het over aangenaam, heerlijk, lekker. En je herkent meteen de rooms-katholieken onder ons als ze zeggen: ‘Zalig kerstfeest!’ of ‘Zalig Nieuwjaar!’

Het Griekse woord kun je op verschillende manieren vertalen. De oudere vertalingen kiezen voor ‘zalig’. Nieuwere voor ‘gelukkig’ of voor omschrijvingen als: ‘*Je bent op de goede weg!*’ ‘*Te prijzen ben je!*’. En juist als er nog wee-teksten volgen kun je ook spreken over: ‘*Wél de armen...*’, enz. En dan in al die betekenissen van net. Dan kun je ook zeggen, dat Lucas ‘wel- en weespreuken’ heeft.

Gelukkig u die arm bent. Gelukkig u die nu honger lijdt. Gelukkig u die nu huilt. Gelukkig bent u als de mensen u haten. Dit is de omgekeerde wereld. Mensen die er zó aan toe zijn gelukwensen...? Je zult maar geen cent te makken hebben en elke maand weer de eindjes aan elkaar moeten knopen en maar hopen dat er niks groots kapot gaat of dat je je werk kwijt raakt. Je zult maar elke dag moeten afwachten of er wel brood op tafel komt, laat staan een beetje beleg. Je zult maar huilen, omdat je iemand bent verloren aan de dood; of omdat je met een scheiding te maken hebt. Of met een dreigende, angstige ziekte en wat er allemaal niet aan negatiefs op je af komt. Je zult maar gehaat, gepest en genegeerd worden – in de dagelijkse omgang of via de sociale media.

Hoe verzin je het om in zulke omstandigheden te feliciteren! Dat doen we toch alleen maar bij blijde gebeurtenissen? Hoe kun je mensen die er zó aan toe zijn ‘zalig’ of ‘gelukkig’ noemen.

Het gaat er hier niet om mensen aan te sporen het lijden te zoeken en te verheerlijken. Of als asceet of masochist door het leven te gaan. Je moet niet armoede en honger gaan zoeken, het verdriet koesteren, en gaan haten. Het gaat er niet om hier leefregels te geven voor een christelijke gemeenschap. Er wordt niet in de eerste plaats een bepaalde leefwijze aangeprezen. Het zijn woorden die niet voorschrijven. Maar die toeschrijven. Het zijn woorden die de radicale omkeer van alles in de nieuwe manier van kijken van Jezus beschrijven.

Lucas laat zien dat Jezus spreekt in de alledaagse realiteit. Het gaat om mensen die arm zijn, die veracht worden. Mensen die het slecht hebben getroffen, de verschoppelingen. Wat zij er een woorden voor hen: gemarginaliseerden. Have-nots. Randfiguren, onder aan de ladder. Outcasts, losers die niets van medemensen te verwachten hadden, maar alleen op Gods hulp aangewezen waren.

Maar als je in die ellendige en uitzichtloze situatie verzeild raakt; als je dat overkomt; als alle vanzelfsprekendheden wegvallen – dan mag je erop vertrouwen: een hongerige is meer dan een arme sloeber. En de dorstige meer dan een willekeurige sukkel. In die dagelijkse realiteit is God dichtbij. In die mensen ontmoeten we het licht van God. Als een zon die kan verbranden, maar hier vooral: als zon die licht en warmte schenkt. In mensen aan de rand; in die verschoppelingen ontmoeten we God zelf. En dat betekent ongetwijfeld ook dat we onze omgang met armen, hongerigen, huilenden en gekwetste mensen aan gaan passen. Maar het gaat er allereerst om dat ze mogen weten: je bent op de goede weg! Het gaat er niet om hen te vertellen hoe ze moeten leven. Maar wel: Wat een geluk staat jullie nog te wachten!

Eigenlijk kun je daarom mensen in zulke vervelende omstandigheden best feliciteren. Maar dan in de diepe betekenis die dat heeft: gelukwensen. Je wenst mensen geluk toe. Ik weet wel: als er iemand is overleden, zeggen mensen het nog wel eens per ongeluk: ‘Van harte gefeliciteerd!’ In plaats van: ‘Van harte gecondoleerd!’ Eigenlijk is dat zo gek dus nog niet: wie wens je nu eenmaal meer geluk toe dan mensen die verdrietig zijn om het verlies van een dierbare? Maar goed: onze code is nu eenmaal anders.

En laten we voor we mensen zo gaan gelukwensen, wél even bedenken, dat het Jezus zelf is die hier de woorden van geluk spreekt. Wij kunnen ze niet zo maar overnemen, als je bedenkt hoe serieus Jezus heeft genomen wat Hij zegt. Hij is in woord en daad aan de gang gegaan om mensen het diepste geluk te brengen – het Koninkrijk van God bereikbaar, toegankelijk te maken!

Aan de hand van wat Jezus zegt, moeten we het christelijke geloof niet tot een religie voor losers en kneusjes maken. Alsof je op andere manieren geen christen zou kunnen zijn. Maar hier gaat het om de belijdenis dat God aan de kant van de armen enzovoort staat. God kiest de armen. Zij hebben een streepje voor.

Lucas schetst ook de andere kant. Er zijn woorden van wél, maar ook woorden van wee. En daarin zit de lading: Helaas, helaas...

Tegenover de mensen aan de rand, tegenover de beklagenswaardige mensen staan de rijken; degenen die overvloed hebben; die lachen, over wie gunstig wordt gesproken. Degenen die gelukkig geslaagd zijn, die invloedrijk zijn en populair – laten ze uitkijken.

In het hele verdere evangelie van Lucas is dat een rode draad. En wordt er verteld hoe moeilijk de rijken het hebben. Vandaar ook die wee-spreuken die hij heeft en die Matteüs laat zitten. Rijken – dat zijn degenen die alle hulp- en levensbronnen, alle resources tot hun beschikking hebben. Geluksvogels die nu al alles hebben wat hun hart begeert. Ze hebben alles al ontvangen.

Het Koninkrijk van God gaat niet om ikke, ikke. Want ikke kan het niet alleen. Kan niet zonder zijn eigen, achter de rijkdom verstopte ware ik. Kan niet zonder de ander om hem heen. Kan niet zonder God. En onze maatschappij is wat dat betreft ook veel te veel gebaseerd op feiten en cijfers. Van aandelenkoersen, omzetten, winstpercentages, groeigetallen, quota, stemmenaantallen, scores in peilingen, enz. Als we niet uitkijken brengt het nog meer armen en hongerige. Brengt het nog meer tranen.

In de media kom je geregeld verhalen tegen over hoe het er aan gaat in de financiële sector. Er worden duizelingwekkende winsten gemaakt. ING 4,7 miljard – en dat ondanks een gigantische schikkingsboete. RABO 3 miljard. En dat mede dankzij geld dat wij verdienen en sparen. Soms overheersen hebzucht en wangedrag bij de banken. Ik las, dat de Australische financiële sector op de schop moet vanwege de mores bij banken (Trouw, 20190205; p. 14 – zie onderaan). Grote financiële instellingen brachten klanten diensten in rekening die ze helemaal niet verstrekten. Kwetsbare mensen werden opgescheept met producten die ze niet nodig hadden. Er wordt gesproken over een man met het syndroom van Down die werd overgehaald om een vaag financieel product te kopen. Of over beter omgaan met mensen die slecht Engels spraken en

met boeren, zolang die te kampen hebben met extreme droogte. Bij de onderzoeken en verhoren bleek weinig wil om verantwoordelijkheid te nemen. En was er onvoldoende besef van wat eerlijk en juist is. Wee jullie!

God zij dank mogen ook deze mensen dan wel weer weten, dat ze onderweg zijn naar de omkering van de verhoudingen. Naar geluk dat God hen geeft. Als ze er tenminste erg in hebben. En beseffen wat werkelijk geluk brengt. Laat hun geluk ook door onze aandacht bepaald worden.

Euro's van geluk

Leer ons te worden die wij moeten zijn:

Mensen,

*die aan eenvoud voorrang geven
en niet op zoek zijn naar het vele.*

Mensen,

*die kiezen voor het essentiële
en wars zijn van oppervlakkigheid.*

Mensen,

*die geluk vinden in vriendschap en genegenheid
en niet in het bezit van dingen.*

Mensen,

*die levensvreugde verspreiden en schenken
en kilte en afstandelijkheid weren.*

Mensen,

*die kunnen vergeven en vergeten
en elkaar niet vastspijkeren op wat is geweest.*

Mensen,

*die geduld hebben met zichzelf en anderen
en hun omgeving niet bederven met onbegrip.*

Mensen,

*die weten dat humor, liefde, warmte en waardering
de euro's zijn van het geluk*

Alfred C. Bronswijk, Rakelings nabij, p. 87

Amen.

Meditatief moment: orgelspel: Praeludium & Verses - Georg Muffat (1653-1704)

We zingen: Lied 146C:3, 5 en 6

DIENST VAN HET ANTWOORD

Aanvulling op Tussenspel

Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

God van alle mensen,
toen Jezus uw Zoon gekomen is,

kwam alles in een ander licht te staan:
gekomen zijn de goede tijden
voor allen die het te kwaad hebben.

armen

Ontferm U over de armen,
alle mensen met lege handen,
allen die niets hebben
om zich op vóór te laten staan:
vul hun handen met de nieuwe rijkdom
die u ons hebt toebedacht.

huilen

Ontferm U over wie huilen,
allen die geslagen worden en verslagen raken
door de ellende in uw wereld:
richt hen weer op
dat ze hun hart
ophalen aan uw beloften.

honger

Ontferm U over hen die hongeren
naar eten en drinken,
naar de gerechtigheid,
allen aan wie onrecht wordt begaan,
overal in deze wereld
en hier vlak voor onze ogen:
breng ons verzadigden tot inzicht
dat wij met hun honger en hun dorst
zo niet verder kunnen leven.

haten, beschimpen, buitens sluiten

Bemoedig wie gehaat en beschimpt worden,
wie buitengesloten worden,
allen die de risico's willen dragen van hun inzicht en hun keuze,
allen die de waarheid stellen boven eigen geluk en eigen gemak -
laat hen weten dat ze op de goede weg zijn,
laat ze gesterkt en bevestigd worden door uw Geest
en onze gebeden en gedachten.

Ontferm u over wie rijk zijn,
wie verzadigd zijn,
wie lachen,
over wie aan alle kanten lovend wordt gesproken.
Dat ze inzicht krijgen en beseffen in de gevarenzone te zitten.

O God, doorbreek onze onmacht,
overwin onze onwil,
kom ons allen te hulp,
dat wij het goede nieuws van Jezus uw Zoon

zullen vasthouden en vertalen,
zodat het weer gaat spreken in een wereld
waarin het doodgepraat of doodgezwegen wordt.

Overleden: ...

Zieken: ...

Stil gebed

Onze Vader

Delen van de bloemengroet

Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug

Inzameling van de gaven

Daarbij orgelspel: Praeludium & Variaties - Johann Jacob Walther (1650-1717)

Eerste collecte (zwarte zak):

Tweede Collecte (groene zak): is bestemd voor het werk van de kerk

Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche ophalen.

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied: '*Gezegend is de mens*' van Alfred C. Bronswijk (op de melodie van Lied 969)

Gezegend is de mens, die leeft
op adem van de Geest,
die in zijn woord en daad verweeft
wat men in dromen leest.

Gezegend is het woord, dat gaat
als bode van het licht
en lichter leven zaait, als zaad
wat zich op goedheid richt.

Gezegend is de daad, die heelt
wat wond is, of wat breekt.
Die in barmhartigheid verbeeldt
wat vanuit harten spreekt.

Gezegend is het levensspoor,
dat naar de toekomst wijst.
Gods Geest gaat daarin mensen voor,
wáár liefde zich bewijst.

Uitzending

Zegen:

Het ga je goed (Andries Govaart)

*Moge wat op je weg komt
jou tot zegen zijn:
de vreugde van de ontmoeting,
de pijn van de ontbering,
de tijd van de verwachting,
het genot van de volheid,
de kaalte van het gemis.*

*Moge jouw leven anderen tot zegen zijn:
dat je ogen met mildheid kijken,
dat je handen open zijn en opbouwen,
dat je luistert tot in het zwijgen,
dat je woorden oprecht zijn
en dat je in hart en nieren bewogen bent
om de mens op je weg.*

*God zegent jou en je weg,
moge jouw leven tot Gods eer zijn.*

Gemeentezang: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)

Orgelspel: *Allein Gott in der Höh sei Ehr* - Johann Michael Bach (1648-1694)

Inzamelings van de gaven bij de uitgang voor het onderhoud van het kerkgebouw

Hebzucht heerst bij Australische banken, concludeert bikkelhard rapport

HOME

Hans Nauta – 15:33, 4 februari 2019

Josh Frydenberg, de Australische minister van financiën, bij de persconferentie van vandaag in Canberra, Australië. © Reuters

In Australië gaat de financiële sector op de schop na onderzoek naar de mores bij banken. Er komen strenge regels.

In Australië heeft een commissie vernietigend geoordeeld over de gehele financiële sector. Er is sprake van wijdverspreid wangedrag. Er moet een extra toezichthouder komen om de dienstverlening in de gaten te houden. Consumenten verdienen bovendien meer bescherming tegen financieel adviseurs en banken.

De ‘koninklijke commissie’ heeft onderzoek gedaan naar banken, pensioenfondsen en andere financiële instellingen en kwam gisteren met 76 aanbevelingen. De overheid is van plan die allemaal over te nemen. Ook wil de overheid een fonds instellen om gedupeerden te compenseren.

In strijd met de wet

Minister van financiën Josh Frydenberg zegt dat de financiële sector moet veranderen. “Dit is een vernietigend oordeel over beleid dat door hebzucht is gestuurd, en over gedrag dat in strijd was met wetgeving en met de verwachtingen van de samenleving.”

Grote financiële instellingen brachten hun klanten diensten in rekening die ze helemaal niet verstrekten. Dat waren geen incidenten of computerfoutjes: het gebeurde vaak en gedurende vele jaren. De instellingen pakten veel geld af van hun klanten, volgens Kenneth Hayne, commissie-voorzitter en oud-rechter van het Hooggerechtshof van Australië.

Verder werden kwetsbare mensen opgescheept met producten die ze niet nodig hadden. Zo werd een man met het syndroom van Down overgehaald om een vaag financieel product te kopen. Deze praktijken gingen gepaard met agressieve verkooptechnieken.

Het eindrapport van de commissie die onderzoek heeft gedaan naar wantoestanden in de financiële sector. © Reuters

Toezichthouder ASIC, de commissie voor Australische waardepapieren en investeringen, is veel te laks geweest in het toezicht en in de afhandeling van de klachten, stelt de onderzoekscommissie.

Het onderzoek heeft elf maanden geduurd en bracht in hoorzittingen al talrijke misstanden naar boven. De onthullingen pakten slecht uit voor de beurskoersen van de belangrijkste financiële aandelen, er zou 60 miljard Australische dollar (38 miljard euro) aan waarde zijn verdwenen.

Kwetsbare mensen

Tijdens de publieke verhoren van de topmensen van vijf banken en van andere financiële dienstverleners zag de commissie te weinig wil om verantwoordelijkheid te nemen. Bij sommige organisaties is onvoldoende besef van wat eerlijk en juist is, schrijft de commissie. Hayne wijst ook op een ongezonde bonuscultuur.

De Australische vereniging van banken noemt het rapport een wake-upcall en zegt dat banken de afgelopen maanden hun eigen regels hebben aangescherpt.

Minister Frydenberg neemt alle aanbevelingen van de commissie over. Zo zijn hypotheekadviseurs straks verplicht om het belang van hun klant te dienen, en niet dat van de geldverstrekker. Financieel adviseurs moeten onthullen welke premie ze zelf krijgen als ze een product verkopen.

Ook worden maatregelen genomen om te voorkomen dat kwetsbare mensen producten krijgen aangesmeerd die ze niet nodig hebben. Verder moeten banken voorzichtiger omgaan met mensen die slecht Engels spreken en met boeren, zolang die met extreme droogte kampen.